

Handläggare
Måns Magnusson
08-508 260 05Helena Bergh
08-508 285 58Transportstyrelsen
Väg- och järnvägsavdelningen
Box 267
781 23 Borlänge

Svar på remiss om *Föreskrifter om ändring i Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2009:73) om parkeringstillstånd för rörelsehindrade – TSF 2013-161*

Sammanfattning

Trafikkontoret, Stockholms stad, välkomnar ändringar som kan leda till att fler berättigade personer med rörelsehinder får rätt till ett parkeringstillstånd. Förändringar som innebär högre rättssäkerhet och likvärdighet i bedömningarna av parkeringstillstånd för rörelsehindrade över hela landet, ser Stockholms stad som mycket positivt. Trafikkontoret anser att bedömningen fortsatt bör vara förhållandevis restriktiv och riktas till rätt personer för att syftet och fördelarna med ett parkeringstillstånd för rörelsehindrade ska uppnå önskad effekt.

Trafikkontoret är tveksamt till om ändringen av det allmänna rådet till 13 kap. 8 § trafikförordningen i sig kommer att leda till en mer likvärdig och rättssäker bedömning än tidigare allmänna råd. Gränsdragningarna beträffande kretsen av tillståndsberättigade framstår som fortsatt svårhanterlig även efter ändringen.

Trafikkontoret anser att det finns frågor angående parkeringstillstånd för rörelsehindrade som inte omfattas av nu gällande ändringar men som snarast bör utredas och regleras. Det innefattar kontrollsystemet och åtgärder för att minska missbruket och förfalskningar av parkeringstillstånd.

Trafikkontoret ser i övrigt positivt på transportstyrelsens förslag till en ändring och ett förtydligande genom allmänna råd om tolkning

av 13 kap. 8 § trafikförordningen (1998:1276), samt övriga ändringar i författningen.

Synpunkter

En översyn av trafikförordningens bestämmelser om parkeringstillstånd för personer med rörelsehinder har utförts av en arbetsgrupp inom Näringsdepartementet med företrädare för brukarorganisationer och transportstyrelsen. I promemorian pekas på inriktningsmålet för transportpolitiken, att transportsystemet utformas så att det blir användbart för personer med funktionsnedsättning. Det angavs vidare att det fanns skäl att se över om det fanns grupper som inte får, men borde få, ett parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Även gränsdragningen beträffande gränsen av tillståndsberättigade ansågs svårhanterad och att en för omfattande utvidgning av kretsen skulle leda till en stor ökning av tillstånd och i förlängningen leda till problem med tillgängligheten.

Transportstyrelsen föreslår en ändring av det allmänna rådet till 13 kap. 8 § trafikförordningen (1998:1276). Rådet avser bedömningen av förmågan att förflytta sig på egen hand. Nuvarande lydelsen av det allmänna rådet har medfört att fokus i bedömningarna i vissa fall flyttas från lagtextens lydelse, "på egen hand" till "till fots" som inte finns i förordningstext. Det har i sin tur medfört att trafikförordningens krav på "väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand" har uppfattats som att tillstånd inte får utfärdas till personer som visserligen kan förflytta sig gående på egen hand mellan fordonet och målpunkten men som oftast behöver hjälp av annan att medföra funktionshjälpmedel, som behövs för ett självständigt vardagsliv.

Ändringen bör enligt transportstyrelsens konsekvensutredning medföra att parkeringstillstånd för rörelsehindrade ska kunna utfärdas till personer med varaktiga funktionshinder som visserligen kan förflytta sig gående utan väsentliga svårigheter, men som kräver hjälp av annan vid början eller avslutningen av förflyttningen gående eller övergången till eller från gående.

Liksom tidigare ska parkeringstillstånd för rörelsehindrade kunna utfärdas för rörelsehindrade med andra varaktiga funktionshinder än sådana som avser gången. Kravet i trafikförordningen är "varaktigt

funktionshinder som innebär att den rörelsehindrade har väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand”.

Trafikkontoret välkomnar en ändring som medför att fler berättigade personer med rörelsehinder har möjlighet att få parkeringstillstånd. Med hjälp av ett parkeringstillstånd kan en rörelsehindrad person lättare nyttja samhällets funktioner, genom att tillgängligheten i transportsystemet ökar. Bedömningen bör dock även i fortsättningen vara förhållandevis restriktiv. Det måste finnas en balans i förhållandet mellan utfärdade tillstånd och de möjligheter tillståndshavarna har att utnyttja fördelarna med tillståndet. I praktiken kan enbart ett visst antal reserverade parkeringsplatser ligga nära målpunkten. En utökning av reserverade platser till följd av större antal utfärdade tillstånd kommer således inte ge de fördelar som är tänkt om dessa hamnar längre ifrån målpunkten. I konsekvensutredningen har ingen uppskattning skett av antalet tillkommande parkeringstillstånd, varför endast spekulationer är möjliga. Konsekvensutredning har inte heller uppskattat kostnaderna för kommunen som de nya allmänna råden kan komma att innebära, och inte heller hur stor efterfrågan det är på parkeringsplatser för rörelsehindrade redan idag. Trafikkontoret ser det som en brist i konsekvensutredningen att dessa uppgifter inte har utretts i tillräcklig grad.

Likställd och rättssäker bedömning

Trafikkontoret har svårt att föreställa sig att ändringen av de allmänna råden kommer att underlätta i någon större grad för kommunens handläggare vid gränsdragningen av tillståndsberättigade. Fokus vid bedömningen har flyttats från ”till fots” till författningstextens ”på egen hand”. Visserligen förväntas ändringen medföra en viss utvidgning av tillståndsberättigade, men gränsdragningen beträffande kretsen av tillståndsberättigade förflyttas endast, och är fortsatt svårhanterlig. Tidigare vägledande beslut från Transportstyrelsens är inte längre tillämpliga i många fall, varför en uppdaterad handbok skyndsamt bör utformas för att ge stöd till kommunens handläggare.

För att underlätta handläggningen föreslår trafikkontoret att diskussion kring centralisering av handläggningen fortsätter. Vidare anser trafikkontoret att det bör ställas högre krav på läkarintygen som idag ligger som beslutsunderlag vid bedömningarna. Läkarintygen uppfattas idag ha flertalet brister, vilket talar för att

läkarbedömningen bör göras hos särskilt utsedda, för ändamålet kunniga läkare och sjukgymnaster. Bedömningen ska göras objektivt.

Övriga synpunkter – Kontrollsystem

Trafikkontoret anser att det finns frågor angående parkeringstillstånd för rörelsehindrade som inte omfattas av nu gällande ändringar men som snarast bör utredas och regleras.

Ändringen av parkeringstillståndens giltighetstid från 3 till 5 år kommer förhoppningsvis minska hanteringen av tillstånd. Det har dock medfört att tillstånden har blivit än mer fördelaktiga för de som förfalskar och använder stulna tillstånd. En ökning av förfalskade och stulna tillstånd har märkts av och förväntas fortsätta. Trafikkontoret anser med bakgrund i detta förhållande att kontrollsystemet och andra åtgärder bör utredas inom en snar framtid för att komma åt det ökade missbruket och fusket med parkeringstillstånd för rörelsehindrade. Det drabbar framförallt tillståndshavare som är i verkligt behov av att parkera nära målpunkten.

För att uppnå en effektiv kontroll och för att minska missbruket av parkeringstillstånd för rörelsehindrade föreslår trafikkontoret att ett nationellt register bör införas. Avsaknaden av ett register försvårar väsentligen verifiering av äktheten beträffande andra tillstånd än de som beviljas i den egna kommunen. En så kallad spärrlista är inte tillräcklig då det är enkelt att tillverka tillstånd med fiktiv identitet. Med identitet avses tillståndshandlingens identitet, som inte kan kopplas till en person. De tekniska lösningar som krävs för ett nationellt register finns och används redan idag, bland annat av Stockholms stad. Parkeringsvakterna kontrollerar att tillståndet existerar och att det inte är spärrat med hjälp av sina handdatorer eller om sådana saknas, via internet. Tjänsten är helt automatiserad och är tillgänglig dygnet runt.

Övriga synpunkter – En enhetlig gemenskapsmodell

Ett stadigt ökande antal fordon parkeras i Stockholm med stöd av parkeringstillstånd utfärdade i andra medlemsstater. Dessa är svåra att verifiera äktheten på. I rekommendationen (98/376/EG) anges att medlemsstaterna ska erkänna andra staters tillstånd så att innehavare av dessa kan åtnjuta samma förmåner som innehavare av tillstånd utfärdade i det egna landet. Trafikkontoret ser positivt

på möjligheten att åtnjuta samma förmåner i alla medlemsstater. Det anges även att tillstånden ska vara utformade enligt den enhetliga gemenskapsmodellen. Problemet är att detta är en rekommendation, bestämmelserna är inte tvingande. Stockholms stad önskar att regeringen verkar för att rekommendationen ska omvandlas till tvingande bestämmelse; att alla tillstånd är utformade enligt samma modell och på så vis lättare att kontrollera. Detta för att minska det missbruk som förekommer av utländska tillstånd, och med anledningen av att de reserverade platser som idag finns i högsta grad behövs av personer som verkligen har ett funktionshinder som berättigar till att inneha ett parkeringstillstånd.

Stockholm stads Trafikkontor har för avsikt att närmare presentera och redogöra för de synpunkter rörande ett gemensamt nationellt kontrollsystem samt en enhetlig gemenskapsmodell till Sveriges kommuner och landsting (SKL) samt till Näringsdepartementet som framförts som övriga synpunkter i detta remissvar.

Med vänlig hälsning,

Per Anders Hedkvist
Förvaltningschef

Fredrik Alfredsson
Avdelningschef